

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1626**

§. 3. Castitatis pulchritudò

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](#)

inpirantem, & tēque exhortantem, ad hoc detestandum vitium fugiendum ob innumeramala & miseras, quas in se continet.

§. 3. *Castitatis pulchritudo.*

HINC ASCENDERĒ licet ad contemplandam pulchritudinem & amplitudinem Castitatis, triumphantis de hoste adeō potenti: quam tamen non debemus ex ijs, quae exterius apparent iudicare, sed ad ea, quae intus habet, respiciendum: clamat enim & apud omnes protestatur: *a nigra sum sed formosa filia Hierusalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pelle Salomonis, nolu me considerare, quod fuscā sum, quia decolorauit me Sol.* Voluit enim filiabū Hierusalem dicere: quae cupitis esse castæ, meamque felicem possessionem pacifice obtinere: attendite, me quidem exterioris, & in ijs que ab hominibus videntur, esse nigrā; interius autem, & in ijs que Deus eiusque Angeli dient, pulchram esse & formosam, nigra sum in initijs, cum valde oppugno formola tamen in fine, cūm viētrix euado. Nigra sum ob tristias & afflictiones, quas in congressibus sustineo; sed formosa ob delicias & solatias quibus fruor in victorijs: sum nigra sicut tabernacula aspera Cedar, sive Arabum: qui deserta incolunt: ed quodd̄ meam carnē castigem ieunijs, cilijs & corporis asperitatibus: sed sum tamen formosa sicut pelle, & candidissimæ cortinæ lecti Salomonis, ob cädorem, & moditatem, quam hac via in spiritu meo consequor. Cato mea est tanquam tabernaculum Arabum, in quo non alij habitant, quam tortores, qui me persequuntur. Spiritus autē meu est tanquam Regis Salomonis lectus, in quo sponsus Jesus Christus resuscit. Nolite in eo hærere, quodd̄ in exterioribus sum nigra; id enim proueni ex ardoribus tentationum, ac tribulationum accendentium in corpore meo item, & incentuum peccati, in quo fui concepta; id permittente Soli Iustitiae, ut nitidior, & candidior euadam. Hæc ait Castitas, ut homines vocet ac inuiter ad ipsam sequendam & amplectendam, & tanquam flicita & strenua bellatrix iūum etiam currum munit contra currum Luxuria ad eam oppugnandam ac deiiciendam. Apponit autem in eo quatuor suas rotas abstinentias scilicet, ab aliquibus excis, & vino; alperitatem in vestibus; odii rerum, quae lensus delectant; & amorem laboris, & continua occupationis, ne vñquam sit otiosa. Equi currum trahentes, sunt Amor Dei, & ipsius mei virtutis; & spes præriorum huius & alterius vite. Aurige sunt Prudentia & Prouidentia in attendendo, & prospicio, quae necessaria sunt ad fugandas occasiones; & mediatio veritatum, quae in diuinis scripturis continentur. Et quoniam caro læpē rebellat, adhibent calcaria & flagella, quibus opportunè vtuntur: timorem scilicet iudicij diuini, & inferni; & zelum suæ salutis, & honoris cum timore infamia. Non adhibet con-

peum

a Cant. 1.5.

*Castitas
nigra est
exterius in
teriorius vero
formosa.*

*Currum
contra lu-
xuriam ca-
stitas in-
struit.*

peum, nec flabellum: nam intrepidum potius ostendit os suum Soli, & temptationum ac tribulationum ardoribus. Ac propterea ait: se denigratam esse & laboribus benè assuetam; & in eisdem sustinendis valde fortē ac constantem. Non exornat sese, sicut fornicaria illa Apocalypsis, vestibus sericeis, & preciosis gemmis: quia non querit hominibus placere, sed ipsi Deo; huiusmodi ornamenta non artident. Quod si quando ea admittat ob status decentiam: solet sub eis asperum induere cilicium exemplo gloriosa illius Virginis ac Martyris Ceciliae, quae etsi vestibus, auro intextis vteretur exterius, tenerum tamen corpus cilicio domabat. Hic est preciosus Castitatis currus, qui Carni timorem incutit, ob rerum, quas continet, asperitatem. Ac propterea sponsa dicebat: b *animā meā conturbauit me propter quadrigas & curru Aminadab*: qui sunt Virtutes Euangelicae; & vocantur Amīnādab, quod significat spontaneum populi mei, siue dilectum, aut qui magna voluntate populum meum diligit, qui est Christus D. N. cuius haec sunt virtutes, & cuius amore, Spiritus cum magna oblatione Castitatem amplectitur, etiam carne tremente. Cum tanto igitur apparatu Castitas bellum gerit contra luxuriam, eius currum confingit, equos eneruat, iugulat aufragas, & de omnibus suis hostibus triumphat. Vt autem maiorem resumat animum ad progressum in victoria, dat illi statim eius sponsus stupenda præmia. Loquens enim c *cum quodam Episcopo*, qui in sua Ecclesia tolerabat quoddam impudicos, sequentes doctrinam Balaam, qui dicebat Balac mittere scandalum, mulieres scilicet Moabitæ, coram filiis Israël, quæ illos ad fornicandum allicerent: Episcopum, inquam, ipsum exhortatur ad pugnandum contra eos, & vt zelator esset Castitatis, additique c *Vincenſe* in hac pugna dabo manna absconditū, & dabo illi calculum candaū, & in calculo nomine nōnum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit, quasi illi dixerit: pugna viriliter aduersus carnalitatem omnesque eius fautores: si enim victoriam retuleris, remunerabo te mādīna quodam summæ dulcedinis recondito intra spiritum tuum, etiam si caro eo non delectetur; sed in se erit adeò sapidum, vt nullus id possit agnoscere, nisi qui post ipsam victoriam illud delibat: magnus enim Deus noster nostra imbecillitatis benè conscius, nouit (vt Sanctus Gregorius perpendit) cœminem posse vitam suam absque delectatione, aut terrena, aut cœlesti transfigere: cum igitur eius causa & amore tu renuncies carnis voluptatibus: prop̄cere tibi vult, remunerare voluptatibus cœlestibus, quæ multò sunt carnalibus præstantiores. Nam (vt Iponia dixit) d *meliora sumi eius uberavino*, hoc est, suauius multo est lac diuinorum consolationum, quam sit vinum carnalium deliciarum. Et quantum cœlum distat terra, & spiritus à carne, & numerus centenarius superat vnitatem; tantum deliciae Dei eas excellunt, quas adferunt creaturæ. Ac

*Castitas
carnum af-
fligit.*

b *Cant. 6.ii*
S. Greg. ib.
& S. Hiero.
li. 1. ad vers.
tonintan.

c *Apo. 2.17.*
Præmia se-
quuntur pu-
gnam con-
tra Luxu-
riam.

*Lit. 18. Mor.
c. 8. in id.
Iob. 27.
Aut poterit
in Omnipo-
tentis dele-
ctari.
d *Cant. 1.**

*Collatio 12.
c.12. & 13.
Delectatio
nes castita
tis maxima
sunt.
c.1. Cor.2.9.*

propterea Cassianus dixit: delectationes perfectæ Castitatis adē esse in-
gentes, ut qui eas non gustauerit, non possit agnoscere: qui autem delibera-
rit, non habebit verba, quibus illas explicet. Tanta enim est eius excellen-
tia, ut e neque oculus viderit, nec auris audierit, nec in cor hominis ascenderit, quae
preparantur Deo ijs qui ceterum puritate diligunt illum. Aperte autem dicit, non
cendere in cor hominis: nam plus quam homo sit necesse est, qui eas sit gu-
staturus excedet enim se ipsum in eo; quod suam carnem omnino sibi subi-
at. Ad hæc in præmium tantæ victoriae dat ei Deus calculum candidum cum
illis excellentijs, quas à primi tomii tractatu quarto posuimus. Sed quis ca-
culus magis preciosus, aut candidus, quam ipsam castitas & puritas à De-
protectione confirmata, & sponsæ nomine exornata? cuius amplitudo ad
eū est excelsa, ut nullus eam nouerit. Si sponsa ipsa, quæ illam recipit, &
quibus in subiectis capitibus dissolvemus.

CAP V T I I I.

STATVS PERPETVÆ CONTINENTIÆ cœlibibus,
Virginibus, & viduis communis, etisq; supra matri-
monii statutum excellentijs.

*Duo genera
hominum
sub signis
perpetue
continentia
sunt.*

*Seff. 24.
Can. 10.
" " "
a. Cor. 7.
-5.33.*

STATVS perpetuae Continentiae duo genera personarum complecti-
tur: primum est eorum, quæ eam ita ab infantia sunt professa, ut sustinuerint per totam vitam illam seruare, nec experiri ullam carnis vo-
luptatem illicitam, aut licitam: qualis est in matrimonio: & hæ sunt
quas Virgines appellamus: secundum est earum, quæ post amissam Vir-
ginitatis integratatem: (siue id ex culpa euenerit, siue ab lique ea) statuerunt,
perpetuò in posterum eam seruare: & utrumque genus continentia
sub generali nomine continentia, quam Latini cœlibatum appellant: quem
horum temporum sectarij summe horrent, ac detestantur: contra quos
Sacrum Tridentinum consilium tale decretum edidit: si quis dixerit, sta-
tum coniugalem anteponendum esse statui virginitatis, vel cœlibatus; &
non esse melius ac beatius manere in virginitate, aut cœlibatu, quam iungi
matrimonio, anathema sit. Hæ veritas, quæ huius matrariæ est fundamen-
tum, confirmabitur in hoc capite rationibus ab Apostolo adductis, dum
tres status inter se conferunt, & matrimonium in ultimo semper loco ponit. *a*
*De Virginibus, inquit, præceptum Domini non habeo, consilium autem do tanquam
misericordiam consequuntur a Domino, ut sim fidelis; exstimo ergo, bonum esse ho-
mepi sic esse, hoc est, non ducere vxorem. Qui matrimonio iungu Virginem suam*

bene